

Nota reserves en voorzieningen 2023

December 2022

Inhoud

HOOFDSTUK 1 INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING.....	3
1.3 LEESWIJZER	3
HOOFDSTUK 2 SAMENVATTING BESLISPUNTEN.....	4
HOOFDSTUK 3 WETTELIJK KADER	5
3.1 WETTELIJK KADER.....	5
3.2 VERSCHILLEN RESERVES EN VOORZIENINGEN	6
HOOFDSTUK 4 RESERVES	7
4.1 BEVOEGDHEID RAAD	7
4.2 SOORTEN RESERVES	7
4.3 VORMING RESERVES.....	8
4.4 OPHEFFEN BESTEMMINGSRESERVES	9
4.5 MUTATIES RESERVES	9
4.6 UITGANGSPUNTEN.....	9
HOOFDSTUK 5 VOORZIENINGEN	11
5.1 BEVOEGDHEID RAAD	11
5.2 SOORTEN VOORZIENINGEN	11
5.3 VORMING VOORZIENINGEN	11
5.4 OPHEFFEN VOORZIENINGEN.....	12
5.5 MUTATIES VOORZIENINGEN.....	12
5.6 UITGANGSPUNTEN.....	12
BIJLAGE 1: OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN.....	13
RESERVES	13
VOORZIENINGEN	20
BIJLAGE 2: OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES EN BUDGETTAIRE CONSEQUENTIES.....	27
BIJLAGE 3: FORMAT INSTELLEN NIEUWE RESERVE OF VOORZIENING	30

Hoofdstuk 1 Inleiding

Reserves en voorzieningen zijn van belang voor de financiële stabiliteit van een gemeente. Het is daarom belangrijk dat er sprake is van een goed inzicht in de reserves en voorzieningen en een goede kaderstelling. Het inzicht wordt verschaft via de planning en control cyclus onder andere in de begroting en de jaarrekening. Een goede kaderstelling wordt verkregen door het vastleggen van beleidsregels. Deze beleidsregels zijn te vinden in deze nota.

De huidige notitie reserves en voorzieningen is vastgesteld op 16 december 2019. De nota reserves en voorzieningen 2023 treedt in werking op het moment van vaststellen. De notitie reserves en voorzieningen uit 2020 wordt ingetrokken.

1.1 Aanleiding

In de financiële verordening staat dat het college eens in de drie jaar de raad een nieuwe nota reserves en voorzieningen aanbiedt. Er is behoefte aan inzicht. In deze nota worden kaders gegeven hoe om te gaan met afwegingsmogelijkheden.

1.2 Doelstelling

Het doel van deze actualisatie is:

1. Het toetsen van de nota aan eerdere wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en/of nieuwe inzichten vanuit de organisatie;
2. Het opnieuw vastleggen en waar nodig herijken van de kaders en spelregels met betrekking tot reserves en voorzieningen.

In deze nota is het beleid van de gemeente Koggenland ten aanzien van de reserves en voorzieningen beschreven. De geldende verslaggevingsvoorschriften, opgenomen in de financiële verordening en het BBV, zijn hierbij het uitgangspunt.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 kunt u lezen waarmee u instemt als de Nota reserves en voorzieningen 2023 wordt vastgesteld (samenvatting beslispunten). In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader besproken. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 en 5 de reserves en voorzieningen nader toegelicht.

De nota wordt afgesloten met diverse bijlagen. In bijlage 1 treft u een overzicht aan van alle reserves en voorzieningen. Bijlage 2 is een overzicht waarin de financiële wijzigingen weergegeven worden. De nota wordt afgesloten met een format die ingevuld moet worden als er een nieuwe reserve of voorziening ingesteld wordt.

Hoofdstuk 2 Samenvatting beslispunten

Door het vaststellen van de nota reserves en voorzieningen stemt de raad in met:

Beleid

1. Aanvragen van investeringskredieten kunnen 1 keer per jaar ingediend worden (uitzonderingen, mits goed onderbouwd, zijn mogelijk). Dit is bij de Kadernota. Als de raad akkoord is, worden de investeringskredieten opgenomen en verwerkt in de begroting. Door deze werkwijze kan er een integrale afweging plaatsvinden. Het risico van de afschrijvingslasten dekken via een reserve is, dat bij vervanging van de activa er geen middelen aanwezig zijn.
2. Verruiming van het doel van de reserve Woningbedrijf, aangevuld dat de reserve ook ter dekking kan dienen voor de verduurzamingsopgave.

Wijzigingen reserve (geen budgettaire consequenties voor exploitatie)

3. Verlagen van de maximale omvang van de reserve grondexploitatie van € 7.000.000 naar € 5.000.000.

Mutaties reserves (geen budgettaire consequenties voor exploitatie)

4. Vrijval reserve Grondbedrijf van € 4.139.000 ten gunste van de algemene reserve.
5. Overhevelen van het restantbedrag afschrijvingslasten van € 133.000 uit de reserve bovenwijkse voorzieningen naar de reserve kapitaallasten;
6. Overhevelen van het restantbedrag afschrijvingslasten van € 304.000 uit de reserve vitaal platteland naar de reserve kapitaallasten;
7. Overhevelen van het restantbedrag afschrijvingslasten van € 1.834.000 uit de reserve kindcentrum Avenhorn/De Goorn naar de reserve kapitaallasten.;
8. Overhevelen saldo van € 85.000 van de reserve bootoverhaal de Burghtlanden naar de reserve kapitaallasten en het tekort op de afschrijvingslasten van € 41.000 aan te vullen vanuit de algemene reserve;
9. Vrijval reserve begrotingsregulatie van € 4.000.000 ten gunste van de algemene reserve.

Opheffen reserves (geen budgettaire consequenties voor exploitatie)

10. Opheffen van de bestemmingsreserve ruimtelijk ontwikkelingen en het overgebleven saldo vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve;
11. Opheffen van de reserve digitale informatie van DeSom en het saldo vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve;
12. Opheffen van de reserve bootoverhaal de Burghtlanden;
13. Opheffen van de reserve deelfonds Sociaal domein.

Opheffen voorzieningen (voordeel exploitatie)

14. Opheffen van de voorziening Woningbedrijf. Het saldo valt vrij ten gunste van de exploitatie.;
15. Opheffen van de voorziening grondexploitatie;
16. Opheffen van de voorziening vennootschapsbelasting Woningbedrijf.

Hoofdstuk 3 Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt het wettelijk kader behandeld.

3.1 Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor reserves en voorzieningen wordt gevormd door artikel 212 van de Gemeentewet (de financiële verordening) en het BBV.

3.1.1 Financiële verordening

In de financiële verordening (art. 212 GW) is vastgelegd dat eens in de drie jaar een nota reserves en voorzieningen aan de gemeenteraad wordt aangeboden. In deze nota wordt het beleidsmatige kader vastgelegd door te beschrijven hoe om te gaan met de vorming en besteding van reserves en voorzieningen.

3.1.2 BBV - Reserves

De artikelen 42 en 43 van het BBV gaan over reserves.

Artikel 42:

1. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.
2. Het in het eerste lid bedoelde resultaat wordt afzonderlijk opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Artikel 43:

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
  - a. de algemene reserve;
  - b. de bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

3.1.3 BBV - Voorzieningen

De artikelen 44 en 45 van het BBV gaan over voorzieningen

Artikel 44:

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
  - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
  - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
  - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
  - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend: van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 45:

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

3.2 Verschillen reserves en voorzieningen

Het belangrijkste verschil tussen reserves en voorzieningen is dat de raad bij reserves een grote vrijheid heeft om reserves te vormen en de bestemming te wijzigen.

Voor voorzieningen geldt dat er al veel geregeld is in de BBV en de bijbehorende stellige uitspraken van de commissie BBV. Hierdoor is de gemeentelijke beleidsvrijheid beperkt.

Om de leesbaarheid van deze nota te vergroten zijn de belangrijkste verschillen tussen reserves en voorzieningen hieronder kort weergegeven.

Reserves	Voorzieningen
<ul style="list-style-type: none"> • gevormd door bestemming van een specifiek doel of resultaat = resultaatbestemming • vrij te bepalen door raad • eigen vermogen • rentetoevoeging toegestaan • 'kan' meetellen voor de weerstandscapaciteit • heeft geen invloed op resultaat • financiële onderbouwing niet verplicht	<ul style="list-style-type: none"> • gevormd/verplicht ingesteld door een last in de exploitatie voor een specifieke in BBV genoemde situatie (geen resultaatbepaling) • verplichte bestedingsrichting • vreemd vermogen • rentetoevoeging niet toegestaan tenzij sprake is van een contante waarde • telt niet meer voor weerstandscapaciteit • heeft invloed op resultaat • financiële onderbouwing verplicht

Hoofdstuk 4 Reserves

4.1 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad besluit tot het instellen en opheffen van reserves (budgetrecht).

De gemeenteraad heeft beleidsvrijheid in de omgang met reserves. Er zijn geen wettelijke restricties voor de gemeenteraad om reserves in te stellen, op te heffen of de bestemming te wijzigen. De regelgeving met betrekking tot reserves in het BBV is hoofdzakelijk beperkt tot definities en de wijze van rapporteren in de begroting en jaarrekening.

4.2 Soorten reserves

Het BBV onderscheidt twee soorten reserves, te weten de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Reserves hebben diverse functies:

- *Bufferfunctie*
Dit is de belangrijkste functie van het eigen vermogen. Met name de algemene reserve dient als bufferfunctie voor het opvangen van eventuele onvoorziene uitgaven (incidenteel) waarmee in de planning geen rekening is gehouden en noodzakelijkerwijs moeten plaatsvinden. De bufferfunctie heeft een grote relatie met de weerstandscapaciteit. Over de hoogte van de weerstandscapaciteit en de risico's verwijzen wij u naar de begroting 2023.
- *Bestedingsfunctie*
Reserves met een bestedingsfunctie worden gebruikt als middel om het realiseren van bepaalde activa/projecten mogelijk te maken. In deze gevallen wordt het gereserveerde bedrag gebruikt voor de dekking (van de kapitaallasten) van investeringsuitgaven.
- *Egalisatiefunctie*
Om tarieven of baten/lasten gelijkmatig over de jaren te verdelen kan gebruik worden gemaakt van een reserve met een egalisatiefunctie. Hiermee kunnen pieken/dalen in de exploitatie worden vermeden. Ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht kunnen door middel van een egalisatiereserve worden opgevangen.
- *Inkomstenfunctie*
Door het gebruiken van reserves voor financiering wordt aan derden te betalen rente bespaard. Deze bespaarde rente kan op verschillende manieren worden besteed. Besparingen kunnen afhankelijk van de gemaakte keuzes daarin incidenteel of structureel worden gebruikt als dekking van de begroting of aan het eigen vermogen worden toegevoegd. Er is sprake van een reserve met een inkomensfunctie als de bespaarde rente structureel wordt gebruikt als dekkingsmiddel.
- *Financieringsfunctie*
Reserves kunnen worden gebruikt als eigen financieringsmiddel omdat ze onderdeel uitmaken van het totale vermogen van de gemeente. Binnen de gemeente kan dit totale vermogen worden aangewend als intern financieringsmiddel waardoor geen geld van derden aangetrokken hoeft te worden.

4.2.1 Algemene reserve

Een algemene reserve is een reserve waaraan geen bestemming is gegeven. De algemene reserve is in principe vrij inzetbaar. Naast het wettelijk verplicht verrekenen van het jaarresultaat met de algemene reserve vormt deze reserve een buffer voor financiële tegenvallers en onvoorziene risico's.

Minimum niveau en risicoreserve

Voor zover de algemene reserve groter is dan nodig voor de normale functie van opvang van fluctuaties en risico's/tegevallen, kan deze worden ingezet voor de dekking van incidentele lasten. Er moet dus rekening gehouden worden met de risico's. Er wordt een minimumniveau aangehouden voor eventuele toekomstige risico's.

4.2.2 Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven. Deze reserves mogen alleen besteed worden aan de doelen die daaraan door de gemeenteraad zijn toegekend. De gemeenteraad kan de bestemming van de reserve later ook weer aanpassen.

Er zijn verschillende typen bestemmingsreserves te onderscheiden, waaronder:

1. *Reserves ter realisatie van bestuurlijke ambities;*
Omdat de financiële positie van de gemeente niet altijd voldoende ruimte biedt voor het realiseren van de bestuurlijke ambities is het soms noodzakelijk hiervoor te sparen. Hiervoor kunnen bestemmingsreserves worden gevormd. De noodzakelijke hoogte van deze reserves wordt bepaald door de verwachte kosten van de realisatie van de bestuurlijke ambities.
2. *Egalisatiereserves;*
Om grote schommelingen in de exploitatie op te vangen, kunnen egalisatiereserves worden gevormd
3. *Reserves ter dekking van kapitaallasten;*
Een bijzondere soort bestemmingsreserve betreft de bestemmingsreserve ter dekking van de kapitaallasten van geactiveerde kapitaaluitgaven. Deze bestemmingsreserves dienen in stand te worden gehouden ter dekking van de kapitaallasten in de exploitatie.
4. *Stille reserves;*
Stille reserves ontstaan als de balanswaarde van een actief lager is als de waarde in het economisch verkeer. Hierbij kan men denken aan (on)roerend goed, (niet) gewaardeerde gronden en deelnemingen. Deze reserves zijn, in tegenstelling tot de andere soorten, niet direct beschikbaar. Daarom worden ze niet aan de reserves toegevoegd en in beeld gebracht. In het BBV staat dat het niet is toegestaan activa te herwaarderen naar een waarde in het economisch verkeer. In de meeste gevallen wordt de verkrijgingsprijs gehanteerd. Stille reserves worden niet meegenomen als weerstandsvermogen, tenzij een stille reserve binnen twee jaar liquide gemaakt wordt.

4.3 Vorming reserves

Voor de vorming van en mutaties in de reserves is een besluit van de raad nodig in verband met het budgetrecht van de raad. Via een apart besispunt wordt de gemeenteraad gevraagd een besluit te nemen voor de instelling van de nieuwe reserve. Er zijn diverse momenten waarop voorstellen kunnen worden gedaan tot vorming van of mutaties in de reserves, namelijk

- bij de vaststelling van de begroting;
- bij de vaststelling van de jaarstukken;
- bij afzonderlijk raadsbesluit.

Indien bij een apart raadsbesluit een nieuwe reserve wordt ingesteld dan wordt bij het raadsvoorstel een afzonderlijk formulier 'Format instellen nieuwe reserve of voorzieningen' opgenomen (zie bijlage 3). In dit blad wordt aangegeven:

- de naam van de reserve;
- de reden waarom gekozen wordt voor een reserve; zijn er bijvoorbeeld andere opties mogelijk en waarom is daar niet voor gekozen?
- het doel waarvoor de reserve wordt gevormd;
- de onderbouwing van stortingen en onttrekkingen;
- de gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang, inclusief onderbouwing.
- de einddatum.

4.4 Opheffen bestemmingsreserves

Reserves worden opgeheven als:

1. het doel waarvoor ze zijn ingesteld is gerealiseerd; Na realisatie van de bestuurlijke doelstellingen kan het restant vrijvallen.
2. het tijdspad is verlopen; Gelet op het feit dat de bestemmingsreserves gevormd worden om bestuurlijke ambities te realiseren, hebben deze een bepaalde prioriteit. In de tijd kan door gewijzigde prioriteitstelling het belang voor de realisatie van het doel van de bestemmingsreserve wijzigen.
3. Nut en noodzaak ontbreekt;

Het restantbedrag van bestemmingsreserves die opgeheven worden, kan worden overgeheveld naar de algemene reserve. De raad neemt hierover een besluit bij bijvoorbeeld de planning en control documenten. Als een reserve opgeheven kan worden, gebeurt dit via een apart beslispunt in het besluit.

4.5 Mutaties reserves

Bij de begroting wordt inzicht gegeven in de stand en de ontwikkeling van de reserves. De gemeenteraad stelt met het vaststellen van de begroting de voorgenomen onttrekkingen en stortingen in de reserves vast.

Tussentijdse wijzigingen van de reserves worden gerapporteerd via de planning en control documenten of specifieke raadsvoorstellen, waarbij de begroting wordt aangepast. De besluitvorming door de gemeenteraad vindt in de loop van het begrotingsjaar plaats. Dit kan tot uiterlijk 31 december van het betreffende jaar.

In de jaarrekening worden de werkelijke bedragen opgenomen. De mutaties in de reserves kunnen alleen plaatsvinden tot maximaal het bedrag dat door de gemeenteraad is goedgekeurd. Daarboven is een apart raadsbesluit noodzakelijk. Uitzondering hierop vormen de egaliseringsreserves. Deze zijn bedoeld voor de egalisatie van ongewenste grote schommelingen van lasten en baten in een afgebakend deel van de begroting. De gemeenteraad bepaalt of egaliseringsreserves in het leven worden geroepen. De stortingen en onttrekkingen vinden plaats op basis van werkelijke cijfers en wanneer deze afwijken van de raming is hiervoor geen afzonderlijk raadsbesluit noodzakelijk.

4.6 Uitgangspunten

Wettelijk

1. Onttrekkingen aan reserves zijn incidentele dekkingsmiddelen

Alleen incidentele lasten mogen gedekt worden uit een reserve. Als structurele lasten ten laste van een reserve worden gebracht, ontstaat het risico dat de last blijft bestaan terwijl de reserve is uitgeput.

Een uitzondering op het bovenstaande is de reserve dekking kapitaallasten (zie verder onder 2).

2. Dekking kapitaallasten uit reserve

Op grond van het BBV is het niet toegestaan om gemeentelijke middelen direct op een investering in mindering te brengen. De BBV verplicht ons om investeringen bruto op te nemen in de balans en af te schrijven. Als eenmalige middelen (zoals reserves of exploitatiebudgetten) worden ingezet voor de financiering van investeringen wordt een (afzonderlijke) bestemmingsreserve ingesteld.

Via de vorming van een (afzonderlijke) bestemmingsreserve dekking kapitaallasten kunnen de kapitaallasten, die in de exploitatie op de betreffende producten staan, worden afgedekt door jaarlijks een bedrag gelijk aan de kapitaallasten uit die bestemmingsreserve te laten vrijvallen. Op die manier wordt bereikt dat deze lasten budgettair neutraal zijn. In het BBV is vastgelegd dat indien geen rente aan deze bestemmingsreserve wordt toegevoegd dat dan alleen de afschrijvingslasten aan de reserve mogen worden onttrokken. Deze systematiek wordt door Koggenland toegepast. Het aanspreken van het vermogen in deze reserve heeft direct gevolgen voor de exploitatie.

Onttrekkingen aan de bestemmingsreserve kapitaallasten mogen als structureel worden aangemerkt (notitie materiele vaste activa commissie BBV).

3. *Reserves mogen niet negatief zijn*

Negatieve bestemmingsreserves zijn volgens het BBV niet toegestaan.

Het provinciaal toezichtkader stelt dat wanneer de algemene reserve negatief wordt, de gemeente deze negatieve stand van de algemene reserve binnen de termijn van de meerjarenraming moet wegwerken. Lukt dit niet, dan wordt een gemeente onder preventief toezicht geplaatst. Is de negatieve stand ontstaan ten gevolge van verliezen op de grondexploitatie, dan kan de toezichthouder de gemeente toestemming geven dit tekort in een langere periode dan vier jaar te saneren.

Beleid

4. *Beperking aantal bestemmingsreserves (zowel qua aantal als omvang)*

Het beperken van het aantal reserves bevordert de inzichtelijkheid in de financiële positie van de gemeente. Als het gaat om het realiseren van een bepaald beleidsdoel, loopt dit zoveel mogelijk via de exploitatie. Daar vindt ook de integrale afweging plaats.

Ook moet voorkomen worden dat onnodig middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is.

5. *Geen rentetoerekening over de reserves*

6. *Versterking grip op mutaties algemene reserve*

De algemene reserve is gevormd als buffer voor financiële tegenvallers en onvoorziene risico's. Uitgangspunt is dat bij voorstellen primair dekking gezocht wordt binnen de bestaande begroting en structurele lasten dienen opgevangen te worden binnen de exploitatie.

Voorstellen tot investeringskredieten worden één keer per jaar ingediend, dat is bij de Kadernota. Uitzonderingen, mits goed onderbouwd, zijn mogelijk. Als de raad akkoord is, worden de investeringskredieten opgenomen en verwerkt in de begroting. Door deze werkwijze kan er een integrale afweging plaatsvinden. Als afschrijvingslasten via de reserve gedekt worden zal de vervanging in het meerjarenperspectief worden gevolgd om te voorkomen dat bij vervanging van de investering er onvoldoende beschikbare geen middelen aanwezig zijn.

De algemene reserve wordt aangewend voor:

- dekking van een nadelig saldo in de jaarrekening;
- een incidentele bijdrage aan een andere reserve (vermogensmutatie);
- een incidentele bijdrage voor een bijdrage aan een voorziening
- incidentele uitgaven waarbij niet in dekking kan worden voorzien:
  - a. binnen de begroting;
  - b. ten laste van een bestemmingsreserve/voorziening

Hoofdstuk 5 Voorzieningen

5.1 Bevoegdheid raad

De gemeenteraad is bevoegd tot het instellen en opheffen van voorzieningen. Door het verplichtende karakter van de voorzieningen heeft de gemeenteraad hierbij weinig speelruimte. Dit met uitzondering van de voorzieningen om de lasten van groot onderhoud gelijkmatig te verdelen (onderhoudsvoorzieningen).

Formeel dient de gemeenteraad de betreffende lasten in de begroting te autoriseren. De gemeenteraad besluit tot toevoegingen aan voorzieningen via de vaststelling van de begroting en/of de jaarrekening. Door het verplichtende karakter van de uitgaven heeft het college de bevoegdheid uitgaven ten laste van de voorziening te doen, indien de uitgaven voldoen aan het doel van de voorziening.

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen van de gemeente. Dit betekent dat in tegenstelling tot reserves de vorming, voeding en aanwending van voorzieningen niet vrij is. Tegenover voorzieningen staan namelijk verplichtingen zoals bijvoorbeeld niet jaarlijks onderhoud. In het BBV is specifiek aangegeven in welke gevallen een voorziening moet worden gevormd.

5.2 Soorten voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor;

1. *onzekere verplichtingen en verliezen;*
2. *risico's waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;*
In het kader van het weerstandsvermogen worden de risico's in beeld gebracht. Op het moment dat de risico's redelijkerwijs in te schatten zijn, moet er een voorziening gevormd worden.
3. *egalisatie van kosten;*
Deze voorzieningen worden gevormd op basis van een door de raad vastgesteld beheerplan. Als de in het beheerplan opgenomen kosten niet of nauwelijks fluctueren is het niet noodzakelijk een voorziening te vormen.
4. *de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven.*

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Het vormen van deze voorzieningen is specifiek voor gemeenten. De reden hiervoor is dat gemeenten relatief veel heffingen van burgers kunnen vragen voor specifieke doelen, waarbij een specifieke bestedingsplicht is opgenomen in de lokale verordening. De middelen dienen of voor een specifiek doel te worden aangewend of te worden teruggegeven en worden daarom onder de voorzieningen opgenomen. Een voorbeeld hiervan is de voorziening riolering.

5.3 Vorming voorzieningen

Een voorziening is een apart gezet bedrag als vreemd vermogen op de balans en is bedoeld voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen op te kunnen vangen, waarvan het tijdstip van optreden en/of de omvang per balansdatum niet exact bekend zijn. De uitgave is onvermijdelijk en zal in de toekomst plaatsvinden.

Deze verplichtingen of risico's moeten betrouwbaar in te schatten zijn, anders mag geen voorziening worden gevormd. Risico's die niet (geheel) door voorzieningen worden afgedekt behoren in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing te worden opgenomen.

Het instellen van voorzieningen vindt plaats op grond van criteria genoemd in het BBV. Dit betekent dat noodzakelijk te vormen voorzieningen ook daadwerkelijk gevormd moeten worden, ongeacht of de gemeenteraad hiertoe vooraf heeft besloten.

Voorzieningen ter egalisatie van lasten van groot onderhoud worden uitsluitend bij raadsbesluit ingesteld, omdat aan dergelijke voorzieningen beleidskeuzes ten grondslag liggen, bijvoorbeeld de keuze voor het onderhouds- en kwaliteitsniveau. Per voorziening kunnen de beleidskeuzes verschillen. De gemeenteraad stelt jaarlijks budget beschikbaar om de betreffende kwaliteitsniveaus te kunnen handhaven. De door de gemeenteraad genomen beleidskeuzes komen tot uitdrukking in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Indien een gemeente besluit tot het vormen van onderhoudsvoorzieningen dan stelt het BBV een recent beheerplan als eis. Onder recent wordt door de commissie BBV een beheerplan verstaan van maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar. Deze vijf jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn waar gemotiveerd van kan worden afgeweken.

Voorzieningen worden gevormd ten laste van het betreffende taakveld/product in de begroting.

Het is niet toegestaan om voorzieningen te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeids-gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume.

Bij het instellen van een voorziening moet voor zover van toepassing aangegeven worden:

- de naam van de voorziening;
- de reden van instelling;
- het doel waarvoor de voorziening wordt gevormd;
- betreft het een voorziening voor groot onderhoud moet een financiële onderbouwing aanwezig zijn in de vorm van een actueel beheerplan.
- de omvang en de wijze van stortingen en bestedingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan.

5.4 Opheffen voorzieningen

Als de achterliggende verplichting, het verlies, het risico of specifieke besteding van de voorzieningen vervalt, dan kan de voorziening worden opgeheven en vallen de middelen vrij ten gunste van het betreffende taakveld/product in de exploitatie.

5.5 Mutaties voorzieningen

Formeel dient de gemeenteraad de betreffende lasten in de begroting te autoriseren. De gemeenteraad besluit tot toevoegingen aan voorzieningen via de vaststelling van de programma's van de begroting en/of de jaarrekening. Door het verplichtende karakter van de uitgaven heeft het college de bevoegdheid uitgaven ten laste van de voorziening te doen, indien de uitgaven voldoen aan het doel van de voorziening.

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de voorziening zijn gebaseerd op de noodzakelijke omvang van de voorziening. Stortingen in de voorziening zijn een last voor de exploitatie (resultaatbepaling).

5.6 Uitgangspunten

Wettelijk

1. Voorzieningen mogen niet groter of kleiner zijn dan de geschatte omvang van de verplichtingen of risico's.
2. Het wijzigen van doel of bestemming van voorziening is niet toegestaan
3. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Bijlage 1: Overzicht reserves en voorzieningen

De reserves en voorzieningen zijn beoordeeld op de eerder genoemde uitgangspunten.

In onderstaande tabellen is de stand van de reserves weergegeven per 1 januari 2023 (zie begroting 2023). Besluitvorming is meegenomen tot en met de raad van november 2022.

Reserves

Algemene reserve

Algemene reserve	
Ingesteld:	1 januari 2007
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Het vormen van een buffer voor niet-structurele financiële tegenvallers en maakt als zodanig onderdeel uit van de gemeentelijke weerstandscapaciteit.
Saldo per 1-1-2023:	€ 6.242.000 Van de € 6,2 miljoen is nog € 2,6 miljoen benodigd ter dekking van incidentele kosten uit de begroting 2023. Daarnaast is er nog circa € 1,5 miljoen benodigd ter dekking van restant-kredieten vanuit eerdere besluitvorming van de gemeenteraad. Per saldo is op basis van de huidige inzichten dan nog € 2,1 miljoen beschikbaar. Dit betekent dat met inachtneming van de minimale omvang ad € 1.250.000 er een vrij besteedbaar saldo is van € 900.000. Dit is het saldo voor besluitvorming van de nota reserves en voorziening.
Minimale omvang:	€ 1.250.000
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	De algemene reserve wordt gevoed door voordelige rekeningresultaten en door overschotten op of opheffing van andere reserves en voorzieningen.
Onttrekking:	Onttrekkingen vinden plaats voor nadelige rekeningresultaten en voor vorming van andere reserves en voorzieningen. Ook kunnen incidentele uitgaven gedekt worden door incidentele onttrekkingen uit de algemene reserve.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve woningbedrijf	
Ingesteld:	1 januari 2007
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Het vormen van een financiële buffer voor niet-structurele financiële tegenvallers op woningexploitaties en het afdekken van bedrijfsrisico's van het woningbedrijf. Financiering voor de verduurzamingsopgave.
Saldo per 1-1-2023:	€ 16.200.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	€ 15.000.000
Voeding:	Exploitatieoverschot van het woningbedrijf bij bestemming van rekeningresultaat (bij raadsbesluit).
Onttrekking:	Nadelig exploitatieresultaat van het woningbedrijf en verduurzaming woningen.
Bijzonderheden:	Het doel van de reserve is aangevuld met de verduurzamingsopgave. Saldo boven het maximum van € 15.000.000 wordt afgeroomd naar de algemene reserve.

Voorstel:	Het doel van de reserve verruimen met dekking voor de verduurzamingsopgave.
-----------	---

Bestemmingsreserve grondbedrijf	
Ingesteld:	1 januari 2017
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Het vormen van een financiële buffer voor niet-structurele financiële tegenvallers in de bouwgrondexploitaties.
Saldo per 1-1-2023:	€ 5.639.000
Minimale omvang:	€ 1.500.000
Maximale omvang:	€ 5.000.000
Voeding:	Positieve resultaten van bouwgrondexploitaties bij bestemming van rekeningresultaat (bij raadsbesluit).
Ottrekking:	Exploitatietekorten in bouwgrondexploitaties gaan naar de voorziening grondexploitaties.
Bijzonderheden:	<p>Het huidige risico bij de grondexploitaties bedraagt € 1.500.000. Voorkomen dient te worden dat onnodige middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is. Het saldo boven het risicobedrag van € 1.500.000 kan vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.</p> <p>In de vorige notitie reserves en voorzieningen bedroeg de maximale omvang € 7.000.000. Vanwege het risico wat de gemeente momenteel loopt, wordt voorgesteld de maximale omvang naar beneden bij te stellen, te weten € 5.000.000.</p>
Voorstel:	Een maximale omvang te hanteren van € 5.000.000. Vanwege het risico van € 1.500.000, een bedrag van € 4.139.000, laten vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve rekeningresultaat	
Ingesteld:	1 januari 2007
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Het resultaat van de jaarrekening wordt eerst gestort in de bestemmingsreserve rekeningresultaat voordat het resultaat door middel van een raadsbesluit wordt bestemd.
Saldo per 1-1-2023:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Positief rekeningssaldo uit de jaarrekening.
Ottrekking:	Door de raad in een raadsbesluit vastgelegde bestemming van het rekeningresultaat na vaststelling van de jaarrekening.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Bestemmingsreserve vitaal platteland	
Ingesteld:	23 januari 2017
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Het uitvoeren van de vitaliteitsimpuls van/in onze kernen. Het gaat hierbij om (financiële) stimulering van nieuwe initiatieven ter versterking van de samenleving in de kernen. Dit zijn incidentele bijdragen die niet in plaats van subsidies komen. Er moet lokaal draagvlak zijn voor de initiatieven en de plannen moeten lokaal gebonden zijn (dus alleen voor de betreffende kern). Als de gevraagde bijdrage hoger is dan € 30.000 dan wordt de raad voorafgaand aan de besluitvorming over de beschikbaarstelling geconsulteerd.
Saldo per 1-1-2023:	€ 425.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	€ 1.000.000
Voeding:	Eenmalige bijdrage van € 1.000.000 uit het rekeningresultaat van 2015.

Onttrekking:	Kosten vitaliteitsimpulsen van/in onze kernen
Bijzonderheden:	<p>In de raad van oktober 2022 is het voorstel Doorontwikkeling participatiebeleid in Koggenland vastgesteld. Er is structureel budget voor de Doe Teams beschikbaar gesteld. Tevens staat in dit voorstel dat dekking voor de Doe Teams vanuit de reserve Vitaal Platteland kan vervallen.</p> <p>Er zijn in het verleden investeringskredieten beschikbaar gesteld en de structurele afschrijvingslasten worden gedekt uit deze reserve. Er mogen geen structurele lasten uit een reserve gedekt worden. Er is berekend wat de resterende afschrijvingslasten zijn. Het saldo van € 304.000 wordt overgeheveld naar de reserve kapitaallasten.</p>
Voorstel:	Het saldo ter dekking van de structurele afschrijvingslasten over te hevelen naar de reserve kapitaallasten.

Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	
Ingesteld:	8 september 2014
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Financiering van projecten om de leefbaarheid in de dorpen en kernen in de gemeente Koggenland te behouden en te vergroten.
Saldo per 1-1-2023:	€ 713.000 minus € 246.000* = € 467.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	€ 5.000.000
Voeding:	<p>Bron: Notitie van de commissie BBV 2019: Het is vanaf 2016 niet meer toegestaan om dotaties te doen aan de voorziening voor bovenwijkse voorzieningen. Bestaande voorzieningen per ultimo 2015 blijven gehandhaafd en kunnen volgens planning worden afgewikkeld.</p> <p>Sparen voor bovenwijkse voorzieningen die na het afsluiten van een grondexploitatie zullen worden aangelegd, is nog wel mogelijk via een door de raad in te stellen bestemmingsreserve.</p>
Onttrekking:	Projecten leefbaarheid in de kernen.
Bijzonderheden:	<p>*In de raad van oktober 2022 heeft de raad ingestemd met het voorstel voor het aanleggen van een voetpad Julianaweg-Dorpsweg (€ 246.000) met als dekking de reserve bovenwijkse voorzieningen vastgesteld.</p> <p>Er zijn in het verleden investeringskredieten beschikbaar gesteld en de structurele afschrijvingslasten worden gedekt uit deze reserve. Er mogen geen structurele lasten uit een reserve gedekt worden. De structurele resterende afschrijvingslasten (€ 133.000) worden overgeheveld naar de reserve kapitaallasten.</p>
Voorstel:	<p>Het saldo ter dekking van de structurele afschrijvingslasten over te hevelen naar de reserve kapitaallasten.</p> <p>De bestemmingsreserve ongewijzigd voortzetten.</p> <p>Het college komt in 2023 met een voorstel over de wijze waarop deze reserve kan worden ingezet en aangewend.</p>

Bestemmingsreserve ruimtelijke ontwikkelingen	
Ingesteld:	8 september 2014
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke ontwikkelingen van en in de gemeente Koggenland.
Saldo per 1-1-2023:	€ 1.319.000
Minimale omvang:	Geen

Maximale omvang:	Tot maximaal de kosten voor projecten genoemd in de gemeentelijke structuurvisie.
Voeding:	Plan- en procedurekosten bij het aanpassen van bestemmingsplannen bij c.q. individuele bouwplannen.
Onttrekking:	Kosten van de projecten die zijn vastgesteld in de gemeentelijke structuurvisie.
Bijzonderheden:	Sinds 2015 zijn er geen mutaties op deze reserve geweest. Voorkomen dient te worden dat onnodige middelen worden vastgelegd waarvoor een andere bestemming mogelijk is.
Voorstel:	De reserve op te heffen en het saldo over te hevelen naar de algemene reserve.

Bestemmingsreserve deelfonds sociaal domein	
Ingesteld:	8 september 2014
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	De baten en lasten vanuit het sociaal domein budgettair neutraal opnemen in de begroting en jaarrekening van de gemeente Koggenland.
Saldo per 1-1-2023:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	De rijksbijdragen voor het sociaal domein in het gemeentefonds verminderd met de begrote/werkelijke lasten.
Onttrekking:	Het meerdere van de lasten boven de ontvangen rijksbijdragen in het gemeentefonds.
Bijzonderheden	Tot 2019 ontving de gemeente integratie-uitkeringen voor het sociaal domein. Met ingang van 2019 verdeelt het rijk de grootste deel van deze uitkeringen via de maatstaven in het gemeentefonds. Hierdoor is het steeds moeilijker te bepalen welk bedrag van de uitkering uit het gemeentefonds aan het sociaal domein kan worden toegerekend. De inkomsten zijn een integraal onderdeel van de begroting geworden.. Het saldo van de reserve is € 0. Doel van deze reserve is komen te vervallen.
Voorstel:	De reserve op te heffen.

Bestemmingsreserve digitale transformatie DeSom	
Ingesteld:	18 juni 2018
Vastgestelde looptijd:	2018 - 2020
Doel:	Dekking van eenmalige lasten van SSC DeSom in de kosten van de digitale transformatie voor de jaren 2019 en 2020.
Saldo per 1-12-2023:	€ 17.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Dotatie uit het positieve saldo van de jaarrekening 2017.
Onttrekking:	Incidentele kosten van de digitale transformatie van SSC DeSom in de jaren 2019 en 2020.
Bijzonderheden:	De digitale transformatie is afgerond. De laatste mutatie in de reserve dateert uit 2020. Het restantbedrag kan vrijvallen.
Voorstel:	De reserve op te heffen en het saldo over te hevelen naar de Algemene reserve.

Bestemmingsreserve Kindcentrum Avenhorn/De Goorn	
Ingesteld:	5 februari 2018
Vastgestelde looptijd:	2018 - 2022
Doel:	Bestrijding van de kapitaallasten, afboeking van de boekwaarden, dekking van de sloopkosten en van de loon- en prijsontwikkelingen van het Kindcentrum in de kern Avenhorn/De Goorn.

Saldo per 1-1-2023:	€ 2.018.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	€ 13.000.000
Voeding:	Uitname uit de algemene reserve
Onttrekking:	Zie doel.
Bijzonderheden:	Uit deze reserve worden structurele afschrijvingslasten gedekt. Er mogen geen structurele lasten uit een reserve gedekt worden. De structurele afschrijvingslasten (€ 1.834.000) worden overgeheveld naar de reserve kapitaallasten. Het kindcentrum is inmiddels opgeleverd. Er lopen nog enkele financiële kwesties. Zodra deze afgewikkeld zijn, kan de reserve opgeheven worden.
Voorstel:	Het saldo ter dekking van de structurele afschrijvingslasten over te hevelen naar de reserve kapitaallasten. Er lopen nog enkele financiële kwesties. Zodra deze afgewikkeld zijn, kan de reserve opgeheven worden.

Bestemmingsreserve bootoverhaal de Burghtlanden	
Ingesteld:	17 juni 2019
Vastgestelde looptijd:	Tot na realisatie en financiële afwikkeling van de bootoverhaal in de wijk Burghtlanden.
Doel:	Dekking van de kosten van de realisatie van de bootoverhaal Burghtlanden.
Saldo per 1-1-2023:	€ 85.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	€ 100.000
Voeding:	Bijdrage van € 100.000 uit het resultaat van de jaarrekening 2018.
Onttrekking:	De kosten (afschrijvingslasten) van de realisatie van een bootoverhaal in de wijk De Burghtlanden
Bijzonderheden:	De bootoverhaal is gerealiseerd. De totale kosten bedragen € 131.000. De reserve wordt gebruikt ter dekking van de structurele afschrijvingslasten. Er mogen geen structurele lasten uit een reserve gedekt worden. Omdat er meer is uitgegeven dan is vastgesteld door de raad is het saldo in deze reserve niet voldoende om de afschrijvingslasten te dekken. Het saldo van € 85.000 wordt overgeheveld naar de reserve kapitaallasten. Er is een extra dotatie van € 41.000 vanuit de algemene reserve nodig om de extra afschrijvingslasten te dekken.
Voorstel:	Overhevelen saldo naar de reserve kapitaallasten. Een aanvullende dotatie vanuit de algemene reserve te doen. Vervolgens kan de reserve opgeheven worden.

Egalisatiereserve kosten afvalstoffenheffing	
Ingesteld:	16 december 2019
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Het opvangen van schommelingen in de jaarlijkse afrekeningen van de Huisvuilcentrale (HVC).
Saldo per 1-1-2022:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Voordelige afrekening
Onttrekking:	Nadelige afrekening
Bijzonderheden:	Voorgesteld wordt bij de volgende Nota reserves en voorzieningen deze reserve te evalueren en dan te beoordelen of deze wordt voorgezet of opgeheven.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Bestemmingsreserve Begrotingsregulatie	
Ingesteld:	9 november 2021
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Opvangen van begrotingstekorten.
Saldo per 1-12-2022:	€ 4.000.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Bij de vaststelling van de begroting 2021 is de reserve Begrotingsregulatie ingesteld om het meerjarenperspectief sluitend te maken en eventuele begrotingstekorten te kunnen opvangen. Vanuit de reserve Woningbedrijf is er € 4.000.000 in deze reserve gestort.
Onttrekking:	Bij een begrotingstekort in de periode 2022-2024 kan er aanspraak op deze reserve gedaan worden.
Bijzonderheden	Geen
Voorstel:	Het niet gebruikte saldo ad € 4.000.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds	
Ingesteld:	5 juli 2021
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Bekostiging duurzaamheidsprojecten
Saldo per 1-1-2023:	€ 541.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Deze reserve is gevoed door een bijdragen vanuit de Algemene reserve.
Onttrekking:	Initiatieven voor duurzaamheid.
Bijzonderheden:	Er zijn in het verleden investeringskredieten beschikbaar gesteld en de structurele afschrijvingslasten worden gedekt uit deze reserve. Er mogen geen structurele lasten uit een reserve gedekt worden. De structurele afschrijvingslasten van € 185.000 worden overgeheveld naar de reserve kapitaallasten.
Voorstel:	Het saldo ter dekking van de structurele afschrijvingslasten over te hevelen naar de reserve kapitaallasten. Verder de reserve ongewijzigd voortzetten.

Bestemmingsreserve Kapitaallasten	
Ingesteld:	13 december 2021
Vastgestelde looptijd:	Onbeperkt
Doel:	Egalisatiefunctie, ter dekking van de afschrijvingslasten in de exploitatie.
Saldo per 1-1-2023:	€ 740.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Via raadsbesluiten uit de Algemene reserve of bestemmingsreserves.
Onttrekking:	Afschrijvingslasten
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Bestemmingsreserve Overdracht wegen	
Ingesteld:	7 november 2022
Vastgestelde looptijd:	2023-2035
Doel:	Egalisatiefunctie om de komende 12 jaar de overdracht wegen budgetneutraal te kunnen verwerken.
Saldo per 1-1-2023:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	€ 3.804.000
Voeding:	De reserve is ingesteld bij de vaststelling van de primitieve begroting 2023. In 2023 ontvangt de gemeente Koggenland van de zeven Westfriese buurgemeenten een bijdrage van € 3.804.000 in de kosten van onderhoud van de wegen die door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn overgedragen.
Onttrekking:	Jaarlijks op begrotingsbasis € 317.000 ter dekking van het exploitatietekort overdracht wegen.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorzieningen

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening APPA gewezen wethouder	
Doel:	Dekking van de kosten van pensioen aan een gewezen wethouder
Saldo per 01-01-2023:	€ 202.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Opgebouwd pensioen bij verzekeringsmaatschappij. Dit bedrag is vanuit de verzekeringsmaatschappij overgemaakt naar de Gemeente Koggenland en zit nu in deze specifieke voorziening.
Onttrekking:	Kosten van pensioen voormalige wethouder
Bijzonderheden:	Geen.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten

Voorziening APPA pensioenverplichting (huidig college)	
Doel:	Reservering pensioenopbouw wethouders in eigen beheer
Saldo per 01-01-2023:	€ 616.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage uit exploitatie
Onttrekking:	Nog niet bekend.
Bijzonderheden:	De onttrekking hangt af van de realisatie van de voorgenomen vorming van een landelijk pensioenfonds voor politieke ambtsdragers.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening APPA pensioenverplichting (voormalige wethouders)	
Doel:	Reservering Pensioenopbouw wethouders in eigen beheer
Saldo per 01-01-2023:	€ 915.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage uit exploitatie
Onttrekking:	Niet bekend
Bijzonderheden:	Doel van de voorziening is gelijk aan de voorziening APPA pensioenverplichting.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening dubieuze debiteuren sociale zaken	
Doel:	Financiële buffer ter voorziening in de oninbare bedragen van debiteuren van sociale zaken
Saldo per 01-01-2023:	€ 276.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Incidenteel, afhankelijk van risico en saldo. Een storting in de voorziening vindt plaats door een bijdrage uit de exploitatie.
Onttrekking:	Afboeken van oninbare bedragen debiteuren sociale zaken
Bijzonderheden:	Geen
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening dubieuze debiteuren algemene dienst	
Doel:	Voorziening voor de kosten van niet inbare vorderingen van de algemene dienst
Saldo per 01-01-2023:	€ 134.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Op basis van een reële beoordeling van de vorderingen wordt de hoogte van de voorziening bepaald. Een storting in de voorziening vindt plaats door een bijdrage uit de exploitatie.
Onttrekking:	Afboeken van vorderingen op basis van collegebesluit (failliet bevindingen, deurwaarder, rechterlijke uitspraak).
Bijzonderheden:	Geen
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening woningbedrijf	
Doel:	Financiële buffer ter voorziening in de kosten van (glas)schade & servicekosten van woningen van het Woningbedrijf
Saldo per 01-01-2023:	€ 123.000
Minimale omvang:	€ 15.000
Maximale omvang:	€ 75.000
Voeding:	€ 2 per maand van de huurders van de woningen
Onttrekking:	Kosten van glasschade en servicekosten van de huurwoningen
Bijzonderheden:	Het doel is komen te vervallen. De kosten van glasschade en servicekosten worden betaald uit de reguliere exploitatie. Tevens is de maximale omvang bereikt.
Voorstel:	Voorstel is deze voorziening op te heffen. Het bedrag komt ten gunste van de exploitatie en resulteert in een incidenteel voordeel ten gunste van het begrotingsresultaat 2022.

Voorziening grondexploitaties	
Doel:	Dekking van de geraamde en gerealiseerde negatieve resultaten van de lopende grondexploitaties
Saldo per 01-01-2022:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Onttrekking uit de algemene reserve grondbedrijf
Onttrekking:	Bijdrage aan de negatieve resultaten van de lopende en afgesloten bouwgrondexploitaties
Bijzonderheden:	Betrof dekking van het verwachte negatieve resultaat uit de exploitatie locatie Langereis. De laatste mutatie in deze voorziening dateert uit 2017. Saldo is € 0.
Voorstel:	Voorgesteld wordt deze voorziening op te heffen.

Voorziening vennootschapsbelasting woningbedrijf	
Doel:	Voorziening voor de kosten van de belastingplicht op grond van de vennootschapsbelasting voor het woningbedrijf.
Saldo per 01-01-2023:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Éénmalige bijdrage uit de algemene reserve woningbedrijf en vervolgens jaarlijks via resultaatbestemming met ingang van 2019.
Onttrekking:	Reeds betaalde en toekomstige betalingen van de vennootschapsbelasting voor het woning bedrijf.
Bijzonderheden:	Inmiddels is bekend dat het woningbedrijf niet onder de vennootschapsbelasting valt.
Voorstel:	Voorgesteld wordt deze voorziening op te heffen.

Voorziening provinciale subsidie Dorpsstraat 65-67 Obdam	
Doel:	Reservering van de ontvangen provinciale subsidie voor de realisatie van woningbouw aan de Dorpsstraat 65-67 in Obdam.
Saldo per 01-01-2023:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Ontvangen provinciale subsidie
Onttrekking:	Bijdrage aan de kosten van de realisatie van woningbouw aan de Dorpsstraat in Obdam.
Bijzonderheden:	De woningbouw is inmiddels gerealiseerd.
Voorstel:	Voorgesteld wordt deze voorziening op te heffen.

Egalisatievoorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen	
Doel:	Egalisatie van de kosten van groot onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen
Saldo per 01-01-2023:	€ 1.531.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage uit exploitatie
Onttrekking:	Kosten van groot onderhoud gemeentelijke gebouwen
Onderhoudsplan:	Ja, verplicht. Vastgesteld voor de periode 2017 t/m 2021.
Bijzonderheden:	In 2023 wordt het MJOP Gebouwen 2023 t/m 2026 aan de raad aangeboden.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening groot onderhoud openbaar groen en speeltoestellen	
Doel:	Egalisatie van de kosten groot onderhoud voor het openbaar groen en onderhoud speeltoestellen
Saldo per 01-01-2023:	€ 98.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage uit de exploitatie
Onttrekking:	Kosten van groot onderhoud voor openbaar groen en speeltoestellen
Onderhoudsplan:	Ja, verplicht.
Bijzonderheden:	Het huidige onderhoudsplan 2023-2026 is ten tijde van het opstellen van deze notitie nog niet vastgesteld. Behandeling staat geagendeerd voor de raad december 2022.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening onderhoud wegen	
Doel:	Egalisatie van de kosten van groot onderhoud aan de wegen.
Saldo per 01-01-2023:	€ 1.174.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage uit exploitatie
Onttrekking:	Kosten van groot onderhoud aan de wegen
Onderhoudsplan:	Ja, verplicht.

Bijzonderheden:	Het huidige onderhoudsplan 2023-2026 is ten tijde van het opstellen van deze notitie nog niet vastgesteld. Behandeling staat geagendeerd voor de raad december 2022.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening achterstallig onderhoud bruggen

Doel:	Voorziening in de kosten van het onderhoud van de bruggen in de gemeente.
Saldo per 01-01-2023:	€ 0
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage ten laste van de exploitatie
Onttrekking:	Kosten van onderhoud van de bruggen in de gemeente
Onderhoudsplan:	Nee. De raad heeft (nog) geen onderhoudsplan vastgesteld.
Bijzonderheden:	In 2020 is het MJOP civieltechnische kunstwerken (bruggen) 2020 t/ 2023 vastgesteld. De noodzaak voor het instandhouden van de voorziening achterstallig onderhoud is hiermee komen te vervallen.
Voorstel:	Voorgesteld wordt deze voorziening op te heffen.

Voorziening groot onderhoud civieltechnische kunstwerken

Doel:	Voorziening in de kosten van het onderhoud van de bruggen in de gemeente.
Saldo per 01-01-2023:	€ 55.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Jaarlijkse bijdrage uit exploitatie
Onttrekking:	Kosten van groot onderhoud van de bruggen in de gemeente.
Onderhoudsplan:	Ja, verplicht. Vastgesteld voor de periode 2020 t/m 2023.
Bijzonderheden:	Geen
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Voorziening wijksteunpunt Spierdijk	
Doel:	Egalisatie kosten van onderhoud wijksteunpunt Spierdijk.
Saldo per 01-01-2023:	€ 58.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Geen
Ottrekking:	Onderhoud wijksteunpunt Spierdijk
Bijzonderheden:	Een inwoner uit Spierdijk heeft vermogen achtergelaten bij de gemeente. Deze gelden zijn bestemd voor sociale voorzieningen die ten goede komen aan inwoners van Spierdijk.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening Stichting Eigen Woningbezit Wester-Koggenland	
Doel:	Het verstrekken van startersleningen.
Saldo per 1-1-2023:	€ 430.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Geen
Ottrekking:	Verstrekken van startersleningen
Bijzonderheden:	De Stichting Eigen Woningbezit Wester-Koggenland is opgeheven en heeft het batig saldo beschikbaar gesteld aan de gemeente Koggenland. Deze gelden dienen beschikbaar gesteld te worden binnen de voorwaarden van de schenking. Bij de Zomernotitie 2022 is deze voorziening ingesteld.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening riolering	
Doel:	Egalisatie van de kosten van onderhoud en vervanging aan de gemeentelijke riolering.
Saldo per 01-01-2023:	€ 9.745.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Saldo van de lasten en baten van de riolering
Ottrekking:	Saldo van de lasten en baten van de riolering
Onderhoudsplan:	Ja, verplicht.
Bijzonderheden:	Er is regionaal gewerkt aan een gemeentelijk rioleringsplan (GRP). In 2021 is door de commissie BBV de notitie Lokale heffingen uitgebracht. Hierin worden regels gegeven over het gebruik van een voorziening riolering.

	Als het nieuwe GRP gereed is, zal deze voorziening getoetst worden aan de notitie Lokale heffingen. Het huidige GRP 2023-2026 is ten tijde van het opstellen van deze notitie nog niet vastgesteld.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Voorziening onderhoud begraafplaats	
Doel:	Bekostiging van onderhoud van de begraafplaatsen.
Saldo per 01-01-2023:	€ 280.000
Minimale omvang:	Geen
Maximale omvang:	Geen
Voeding:	Afgekocht recht van onderhoud begraafplaatsen. Het werkelijk ontvangen bedrag aan afkoopsommen wordt in de voorziening gestort.
Onttrekking:	Kosten van onderhoud begraafplaatsen.
Bijzonderheden:	Het huidige onderhoudsplan 2023-2026 is ten tijde van het opstellen van deze notitie nog niet vastgesteld.
Voorstel:	Ongewijzigd voortzetten.

Bijlage 2: Overzicht financiële mutaties en budgettaire consequenties

Reserves (geen budgettaire consequenties)

	stand 1 januari 2023	Mutaties uit nota	Claims	Eindstand Toelichting
Algemene reserves				
Algemene reserve	6.242.000	10.545.000	-4.094.000	12.693.000 Saldo van € 89.000 overhevelen naar reserve kapitaallasten
				0
subtotaal	6.242.000	10.545.000	-4.094.000	12.693.000
Bestemmingsreserves				
Reserve woningbedrijf	16.200.000	-1.200.000		15.000.000 Afromen naar AR wegens maximum stand
Reserve grondbedrijf	5.639.000	-4.139.000		1.500.000 Vrijval ten gunste van AR wegens laag risico bij grondexploitatie
Reserve begrotingsregulatie	4.000.000	-4.000.000		0 Vrijval ten gunste van AR
Reserve Duurzaamheidsfonds	541.000	-185.000		356.000 Saldo van € 185.000 overhevelen naar reserver kapitaallasten
Reserve kapitaallasten	740.000	2.671.000		3.411.000 Stortingen afschrijvingslasten vanuit andere reserves
Reserve rekeningsresultaat	0	0		0
Reserve bevordering vitaal platteland	425.000	-304.000		121.000 Saldo van € 304.000 overhevelen naar reserve kapitaallasten
Reserve bovenwijkse voorzieningen	467.000	-133.000		334.000 Saldo van € 133.000 overhevelen naar reserve kapitaallasten
Reserve ruimtelijke ontwikkelingen	1.319.000	-1.319.000		0 Opheffen , vrijval ten gunste van AR
Reserve onderwijshuisvesting	2.018.000	-1.834.000		184.000 Saldo van € 1.834.000 overhevelen naar reserve kap.lasten.
Reserve bootoverhaal Burghtlanden	85.000	-85.000		0 Opheffen, saldo € 85.000 naar reserve kapitaallasten. Extra storting € 41.000 nodig vanuit AR.
Reserve digitale transformatie De som	17.000	-17.000		0 Opheffen , vrijval ten gunste van AR
Reserve Sociaal Domein	0	0		0 Opheffen
Egalisatiereserve Kosten Afvalstoffenheffing	0	0		0
subtotaal	31.451.000	-10.545.000		20.906.000
Totaal reserves	37.693.000	0		33.599.000

Voorzieningen: = opheffen

	stand 1 januari 2023	Mutaties uit nota	Claims	Eindstand Toelichting
Voorzieningen				
<u>VOORZIENINGEN VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S</u>				
Voorziening APPA gewezen wethouder	202.000			
Voorziening APPA pensioenverplichtingen	661.000			
Voorziening APPA gewezen wethouder	915.000			
Voorziening dubieuze debiteuren Soza	276.000			
Voorziening dub.debiteuren alg.dienst	134.000			
Voorziening woningbedrijf	129.000	123.000	129.000	6.000 Opheffen, Vrijval saldo voorziening en wegvallen storting in voorziening (structureel)
Voorziening vennootschapsbelasting Woningbedrijf	0			
<u>EGALISATIEVOORZIENINGEN</u>				
Voorziening onderhoud openbaar groen	74.000			
Voorziening onderhoud gebouwen	1.386.000			
Voorziening onderhoud kunstwerken	54.000			
Voorziening onderhoud wegen	1.505.000			

Bijlage 3: Format Instellen nieuwe reserve of voorziening

Algemene informatie

Betreft reserve of voorziening	:
Naam	:
Reden waarom gekozen voor een reserve of voorziening	:

Doel

Hier wordt het doel van de reserve of voorziening aangegeven.

Onderbouwing van toevoegingen en onttrekkingen (alleen voor reserves)

Van de toevoegingen wordt aangegeven waar deze vandaan komen en op welk raadsbesluit ze zijn gebaseerd.

Van de onttrekkingen wordt aangegeven wanneer deze worden verwacht en welk onderbouwing hierbij hoort.

Onderbouwing stortingen en toepassingen (alleen voor voorzieningen)

Van elke voorziening voor groot onderhoud moet een financiële onderbouwing aanwezig zijn in de vorm van een actueel beheerplan.

Maximum/minimum omvang

Voor een reserve kan een maximum worden ingesteld. Als de reserve boven het maximum uitkomt, valt het meerdere vrij ten gunste van de algemene reserve.

Looptijd (alleen voor bestemmingsreserves)

Aangeven wat de (maximale) looptijd van de bestemmingsreserve is.